

Gazneliler:

- **Alp Tegin (Tigin)** tarafından Afganistan'ın **Gazne** şehrinde kurulmuştur. (963)
- Kurulduğu yerin adından dolayı **Gazneliler** olarak anılmışlardır.

Püf bilgi:

- Tarihte **ilk kez padişah unvanı kullanan Türk hükümdar Alp Tigin'dir.**

- Devlet, **Sebük Tegin** zamanında hükümdarlık babadan oğula geçen bir saltanat yönetimine dönüşmüştür.

Püf dikkat!

- **Kurucuları Türk, halkı etnik çeşitliliğe sahiptir.** Bu durum devlete imparatorluk olma özelliği kazandırmıştır.

- **En ünlü hükümdarları Gazneli Sultan Mahmut'tur (998 – 1030).**
- Gazneli Mahmut, Abbasileri Şii Büveyhoğulları baskısından kurtarmış ve kendisine halife tarafından **"Sultan"** unvanı verilmiştir.

Püf bilgi:

- **Dünya tarihinde Sultan unvanını kullanan ilk hükümdar Gazneli Mahmut'tur.**

- **Gazneli Mahmut Hindistan'a 17 sefer yapmıştır.** Bu seferlerin amacı **bölgeye İslamiyet'i yaymak ve Hindistan'ın zenginliklerinden yararlanmaktır.**

- ❖ Hindistan Seferleri sonucunda;
- ✓ **İslamiyet Hindistan'da yayılmıştır.**
- ✓ Gaznelilerin İslam dünyasındaki önemi artmıştır.
- ✓ Bölgeden ekonomik olarak büyük kazanç elde edilmiştir.
- ✓ Hindistan'a İslamiyet'in yayılmasıyla günümüz **Pakistan ve Bangladeş devletlerinin temelleri atılmıştır.**
- ✓ Sosyal eşitsizliğe dayalı **Kast sistemi zarar görmüştür.**

- ✓ Sumnat Seferi sonucunda **Gazneli Mahmut'a "Put Kırıcı" unvanı verilmiştir.**

- Bu seferlere **Biruni**'de katılmıştır. Gazneli Mahmut Biruni için **"Sarayımın en kıymetli hazinesi"** demiştir.

- Gazneli Mahmut'un ölümüyle devlet eski gücünü koruyamamıştır.
- **Büyük Selçuklularla yapılan, Serahs (1038) ve Dandanakan (1040) Savaşlarıyla Gazneliler, eski güçlerini ve prestijlerini büyük ölçüde kaybetmişlerdir.**
- Gazneliler, 1186'da Afganistan'ın yerli halkı Gurlular tarafından yıkılmışlardır.

Püf dikkat!

- Gazneliler sınırları **içerisinde birçok milleti barındırdıkları için İmparatorluk karakteri taşıyan ilk Türk – İslam Devletidir.**
- Gazneliler **Abbasi Halifesini Şii Büveyhoğullarına karşı koruyan ilk Türk – İslam Devleti'dir.**

Püf bilgi:

- İranlı şair **Firdevsi** tarafından yazılan **"Şehname"** adlı eser, Gazneli Mahmut'a sunulmuştur.

Püf çıkarım:

- Gaznelilerin İslamiyet'i Hindistan'a kadar yayması **Hindistan'daki Kast sisteminin büyük zarar görmesine neden olmuş** ve 16. yüzyılda Hindistan'da **Babür İmparatorluğu'nun kuruluşuna zemin hazırlamıştır.**